

1. Potrzeba badań monograficznych nad rozwojem gospodarczo-społecznym Polski XIII w. — s. 5—6.
2. Rozwój badań nad gospodarką cysterską na ziemiach zachodnio-słowiańskich. Problem pionierstwa cystersów w akcji kolonizacyjnej. Organizacja gospodarki własnej w klasztorach cysterskich — s. 13. Znaczenie wyjaśnienia charakteru gospodarki cysterskiej dla badań nad rozwojem gospodarczo-społecznym Polski w XIII w. — s. 15—16.
3. Uwagi o metodzie badań — s. 17—18.

Rozdział pierwszy

22

1. W sprawie tezy o zajmowaniu przez cystersów pustkowi osadniczych — s. 22—23. Topograficzny sens przepisu zakonnego o lokalizacji klasztorów i posiadłości cysterskich — s. 23—24.
2. Stan zagospodarowania okolic Lubiąża w drugiej połowie XII w. — s. 26—27. Stan zagospodarowania innych posiadłości lubiańskich w momencie fundacji klasztoru w Lubiążu — s. 32.
3. Stan zagospodarowania okolic Henrykowa na przełomie XII/XIII w. — s. 34.
4. Znaczenie przenoszenia klasztorów — przeniesienie filii lubiańskiej z Kacic do Mogiły — s. 40—41; przeniesienie macierzy Lubiąża Pforty z Smolna do Pforty — s. 41. Położenie niektórych klasztorów cysterskich fundowanych w XII wieku na ziemiach słowiańskich (Doberan, Darguń, Eldena, Zinna, Zwettl) — s. 42. Wnioski. — s. 43.
5. Postulaty kolonizacyjne Lubiąża w XII i początkach XIII w. — s. 44. Charakter kolonizacji wewnętrznej — s. 46. Przebieg akcji kolonizacyjnej klasztorów dolnośląskich w XIII w. — s. 47. Powody niewielkiego zakresu akcji kolonizacyjnej w XII i pierwszej połowie XIII w. — s. 48.

Rozdział drugi

50

1. Organizacja i zakres gospodarki własnej w klasztorach cysterskich na zachodzie Europy w XII i XIII w. — s. 50—51. Problem istnienia cysterskiej gospodarki własnej na ziemiach słowiańskich — s. 56.
2. Znaczenie terminów: *grangia*, *curia* itd. — s. 56—57. Zakres stosowalności metody retrogresywnej i analogii — s. 60.
3. Wielkość rolniczej rezerwy cysterskiej w pierwszej połowie XIII w. na Dolnym Śląsku: rezerwa kazimierska — s. 63, rezerwa cienkowiecka — s. 63, rezerwa mikołajowicka — s. 71. Problem rezerwy lubiańskiej na ziemi lubuskiej — s. 71.

4. Wielkość rezerwy klasztoru jędrzejowskiego: w Buszkowie (XII w.) — s. 76, w Maciejowicach (pierwsza połowa XIII w.) — s. 18. Wielkość rezerwy klasztoru paradyskiego w Górcie — s. 79. Projekt założenia rezerwy klasztoru byszewskiego w Trzясaczу (koniec XIII w.) — s. 79.
5. Dążność do zwiększania rolniczej rezerwy przez cystersów w drugiej połowie XIII w. na Dolnym Śląsku — s. 80. Dążność do zwiększania gospodarki własnej przez inne cysterskie klasztory polskie — s. 81.

Rozdział trzeci

83

1. Własna produkcja zbożowa klasztorów cysterskich w Polsce — s. 83. Polowa uprawa strączkowych w cysterskiej gospodarce własnej w Polsce — s. 84. Chmielnik muszkowicki klasztoru henrykowskiego — s. 83. Problem nawożenia — s. 87. Uprawy plantacyjne i ogrodowe — s. 89.
2. Hodowla w zachodnio-europejskich klasztorach cysterskich — s. 89. Hodowla owiec zwykłych i doborowych przez klasztory henrykowski i lubiński — s. 91. Intensyfikacja hodowli owiec przez klasztor henrykowski w końcu XII w. — s. 92. Hodowla koni w posiadłościach henrykowskich i kołbackich s. — 94. Nadanie biskupa Iwona dla klasztoru w Mogile — s. 95. Inne wiadomości o hodowli cysterskiej na Dolnym Śląsku — s. 95. Warunki fizjograficzne a hodowla — s. 96. Związek hodowli z rolnictwem — s. 96.
3. Rzemiosła klasztorne u cystersów w XII w. — s. 96. Produkcja sukiennicza w klasztorze henrykowskim — s. 97. Produkcja sukiennicza innych domów cysterskich w Polsce — s. 99. Sprawa początków i zakresu cysterskiej produkcji sukienniczej w Polsce — s. 100. Produkcja garbarska i szewska — s. 101. Przemysł spożywczy — s. 102. Rzemiosło w dokumencie fundacyjnym klasztoru krzeszowskiego — s. 102. Budownictwo — s. 103. Gospodarka sławowa — s. 104.

Rozdział czwarty

105

1. Organizacja pracy w gospodarce własnej cystersów — trudności źródłoznawcze — s. 105—106.
2. Przejmowanie przez polskie klasztory cysterskie zorganizowanej gospodarki pańskiej — s. 107. Rozwój gospodarczy wymaga zwiększania sił roboczych — s. 108. Kim byli Niemcy sprowadzani przez Lubiąż na przełomie XII/XIII w. — s. 108. Czeladź najemna w gospodarce klasztorów cysterskich w Polsce — s. 109. Feudalny charakter najmu czeladzi — s. 110—111.
3. Robocizny rolnicze w falsyfikatach łędzkich — s. 111. Robocizny rolnicze w falsyfikatach lubińskich — s. 113. W sprawie datacji pierwszych falsyfikatów lubińskich — s. 114. Falsyfikaty a eksploatacja ludności zależnej — s. 115.
4. Wsie zagrodnicze w włości henrykowskiej a zastosowanie najmu w gospodarce własnej tego klasztoru — s. 116.
5. Czeladź dworska a najem — s. 119. Intensyfikacja gospodarki własnej a zwiększanie renty odrobkowej — s. 120. Udział konwentu w pracach rolniczo-hodowlanych — s. 120. Zastępowanie półwolnej czeladzi dworskiej przez czeladź najemną — s. 120.
6. Konwersi — rzemieślnicy — s. 121. Najem i robocizna w rzemiośle klasztornym — s. 122.
7. Liczebność konwentu — s. 122. Czeladź i zależna ludność chłopska główną siłą roboczą w gospodarce własnej klasztorów cysterskich w Polsce — s. 123.

8. Konwersi jako zarządcy dworów klasztornych — s. 125. Komornicy klasztorni — s. 126. Konwersi i familia jako kupcy klasztorni — s. 127. Usamodzielnianie się urzędów klasztornych — s. 128. Zestawienie zajęć konwersów — s. 129.

Rozdział piąty 131

1. Rola poszczególnych grup ludności zależnej w posiadłościach cysterskich w Polsce w XII—XIII w. a zmiany w ich położeniu — s. 131.
2. Powinności rolniczej ludności zależnej wg falsyfikatów lędzińskich — s. 132. Powinności tzw. ludności służebnej i rzemieślniczej (Łąd, Jędrzejów, pierwsza fundacja przemęcka) — s. 137. Ludność zależna osiadła na prawie polskim w posiadłościach dolnośląskich klasztorów cysterskich — s. 140.
3. Długotrwłość form prawa polskiego — s. 143. Problem eliminacji ludności chłopskiej — s. 145. Charakter i zakres polityki kolonizacyjnej klasztorów połabskich i zachodnio-pomorskich na przełomie XII/XIII w. — s. 145. Sprowadzanie rzemieślników przez klasztory połabsko-pomorskie — s. 148. Podacza jako forma uzależniania ludności miejscowej przez klasztory połabsko-pomorskie — s. 149.
4. Wielkość pobieranych dziesięcin przez klasztory dolnośląskie — s. 150.
5. W sprawie miernika wyznaczającego znaczenie gospodarki własnej i chłopskiej — s. 152. Wysokość plonów w okresie gospodarki czynszowej w XII—XIV w. — s. 153. Wartość produkcji rolniczej i hodowlanej klasztoru lubińskiego w połowie XIII w. — s. 153—154. Wartość renty naturalnej, pieniężnej i dziesięciny uzyskiwanej przez klasztor lubiński w połowie XIII w. — s. 154. Stosunek dochodów uzyskiwanych przez klasztory dolnośląskie z gospodarki chłopskiej do dochodów z własnej gospodarki rolno-hodowlanej — s. 155.

Zakończenie 157

1. Rozwój gospodarczy dolnośląskich klasztorów cysterskich w XIII w. — str. 157.
2. Gospodarka własna innych typów wielkiej własności w Polsce w XIII w. — s. 167.
3. Postulaty badawcze — s. 173.

Bibliografia 177

Streszczenie pracy 183